

Тамаркіна О.Л.

кандидат педагогічних наук, доцент

доцент кафедри іноземних мов

Сумський національний аграрний університет

м. Суми, Україна

МОТИВАЦІЯ ЯК ФАКТОР РУШІЙНОЇ СИЛИ ДО НАВЧАННЯ

Мотивація є головною рушійною силою будь-якої діяльності людини і професійна діяльність не є виключенням. Мотивація є одним із ведучих факторів успішного навчання молоді людини, а отже її професійного становлення. Розвиток позитивної навчальної мотивації у студентів є однією з умов розвитку особистості та ефективної професійної підготовки.

У навчальному процесі важливим є використання найефективніших організаційних форм, засобів та методів навчання. Вирішення цієї проблеми неможливе без всебічного аналізу усіх складових навчальної діяльності студентів.

Молода людина намагається розширити знання, набути компетентності, розвинути здібності оперування фактами. Поступово з набуттям професійних знань студенти краще, глибше пізнають тонкощі, особливості майбутньої професії, у них формується певне ставлення до майбутньої професії. Професійний мотив навчання студентів формується за певними етапами. Самостійний та свідомий вибір молоді людиною професійного трудового шляху – необхідна умова успішності всього життєвого шляху[1].

Мотивація, як така, складається із чотирьох основних компонентів: 1) задоволення від самої діяльності, 2) значимість для особистості безпосереднього результату діяльності, 3) мотивуюча сила винагороди за діяльність, 4) змушуюча сила зовнішнього тиску на особистість.

Вдале поєднання та взаємодія *соціальної* (характерна тільки для людини як соціальної істоти і може перетворюватись із зовнішньої на внутрішню у випадку формування у особистості певних моральних якостей, переконань) і *пізнавальної* (усвідомлення себе як особистості формує з пізнавального інстинкту сильний внутрішній мотиваційний чинник) *мотивації* є запорукою успіху навчальної діяльності.

Узагальнений портрет особистості з мотивацією діяльності “на успіх” приблизно такий. Особистість активна, ініціативна, у випадках ускладнень шукає способи їх подолання, не потребує зовнішнього контролю за діяльністю. Особистості ставлять перед собою реальні цілі, якщо ризикують, то розраховують ступінь ризику. Принадність задач (у тому числі і навчальних) для них визначається складністю. “Нав’язані” (обставинами, зовнішнім оточенням) задачі не викликають негативної реакції, а сприймаються після початку діяльності майже як обрані самостійно. Невдача при розв’язуванні таких задач не викликає різко негативної реакції. Діяльність планує на досить значний термін часу[4].

На нашу думку, основним завданням всього викладання у сучасних вишах є стимулювання інтересів студентів до навчання таким чином, щоб метою було не лише отримання диплома, а саме документа про вищу освіту, що підкріплений міцними та стабільними знаннями. Для того, щоб студент дійсно «включився» в навчальний процес, необхідно, щоб завдання, які перед ним ставляться, були не тільки зрозумілі, а ще й сприйняті внутрішньо, тобто, щоб вони набули значущості і дозволили студенту підвищити свій науковий та професійний рівень. Для визначення місця, ролі та можливого ефекту використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій з метою мотивації навчальної діяльності необхідно проаналізувати вплив мотивації, мотиваційних чинників на ефективність навчального процесу. Існує багато методів підвищення мотивації студента до навчання, а саме: ІТ-технології (інтернет-форуми, он-лайн курси); симулювання ситуації з реального життя в

навчальному процесі (рольові ігри); створення сприятливого психологічного клімату для розвитку особистості; введення рейтингового оцінювання та системи публікації успіхів та досягнень студентів; розширення можливостей для самореалізації. За таких умов студент є головною діючою особою, а викладач лише його партнером в навчанні та розвитку[3]. Для покращення рівня мотивації студентів, необхідно враховувати думку, а, інколи, і залучати студентів до складання плану практичного заняття. Таким чином, ми можемо говорити, про інноваційні методи заохочення студентів та розвитку їх мотивації щодо навчання.

Таким чином, мотиваційна складова студента дуже складний та неординарний механізм. Вона має двоїсту природу походження: з одного боку – біологічні потреби, з іншого – соціальні. Структура мотивації складається під впливом як внутрішніх, так і зовнішніх факторів. Саме мотивація – основний засіб, який дає можливість збільшити рівень зацікавленості до навчання, його освітній потенціал. Як саме мотивувати студентів до навчання – це одне в головних питань, яке постає перед викладачами сучасних вишів, тому що майбутні фахівці є основою розвитку та головним потенціалом стабільного розвитку суспільства й країни в цілому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дусаविцкий А.К. Развитие личности в студенческом коллективе в зависимости от сформированности учебно-профессиональных интересов: учебно-методическое пособие. – Х.:ХНУ имени В.Н.Каразина, 2012. – 32 с.
2. Коваленко О.Е. Методика професійного навчання: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Нар. укр. акад. – Х.: Вид – во НУА, 2005. - 360 с.
3. Лапінський В.В. Проблемні аспекти розробки і використання електронного підручника.-Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання.- Вип.4.К.: НПУ,2001.с.148-154

4. Меденцова Т. М. Аналіз понять «мотиви» та «мотивація навчання» особистості. Народна освіта. 2009. Вип. № 1 (7), URL: http://narodnaosvita.kiev.ua/Narodna_osvita/vupysku/7/statti/2medencova.htm (дата звернення: 09.02.2021)